

Nr 160.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående ändrad lydelse av 13 § lagen den 22 juni 1928 om vissa av landsting eller kommun drivna sjukhus; given Stockholms slott den 6 mars 1936.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag angående ändrad lydelse av 13 § lagen den 22 juni 1928 (nr 302) om vissa av landsting eller kommun drivna sjukhus.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Östen Undén.

Förslag

till

Lag

**angående ändrad lydelse av 13 § lagen den 22 juni 1928 (nr 302)
om vissa av landsting eller kommun drivna sjukhus.**

Härigenom förordnas, att 13 § lagen den 22 juni 1928 om vissa av landsting eller kommun drivna sjukhus skall i nedan angiven del erhålla följande ändrade lydelse:

13 §.

Vid lasarett eller sanatorium må jämte lasarettss- eller sanatorieläkare underläkare anställas; dock må ny underläkartjänst ej inrättas utan medgivande av Konungen eller, efter Konungens förordnande, av medicinalstyrelsen. I ansökan om sådant medgivande skall uppgift lämnas om arbetets omfattning, de för tjänsten anslagna löneförmåner och de villkor, som för deras åtnjutande ansetts böra uppställas.

Underläkare tillsättes — — — i sänder.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1936.

---

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför
Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i stats-
rådet å Stockholms slott den 6 mars 1936.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, LEVINSON,
VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

T. f. chefen för socialdepartementet, statsrådet Undén anför:

Inom socialdepartementet har fråga väckts om *decentralisation av ärenden
angående inrättande av underläkartjänster vid lasarett och sanatorier.*

Gällande bestämmelser. Enligt 13 § lagen den 22 juni 1928 (nr 302) om
vissa av landsting eller kommun drivna sjukhus må vid lasarett eller sana-
torium jämte lasarett- eller sanatorieläkare underläkare anställas, dock må
ny underläkartjänst ej inrättas utan Konungens medgivande. I ansökan om
sådant medgivande skall uppgift lämnas om arbetets omfattning, de för
tjänsten anslagna löneförmåner och de villkor, som för deras åtnjutande
ansetts böra uppställas.

Detta stadgande motsvarades i den före sjukhuslagen gällande lasarett-
stadgan den 18 oktober 1901 (nr 83) av en föreskrift i ämnet — § 32 i
stadgan — medan äldre bestämmelser lämnade frågan oreglerad. Motiven
till föreskriften i 1901 års lasarettstadga — betänkande den 30 januari 1899
sid. 80 — innehålla icke något uttalande om skälen till att det skulle ankomma
å Kungl. Maj:t att förordna om inrättande av underläkartjänster. Där an-
fördes allenast följande:

Då på senare åren underläkartjänster inrättats vid allt flera lasarett, har
kommittén ansett sig böra angiva några mera allmänna föreskrifter rörande
dessa underläkares tillsättning och tjänsteverksamhet, föreskrifter som
emellertid till allra största delen endast utgöra ett fastslående av redan
gällande praxis.

Bestämmelsen att landstingets protokoll, utvisande de för underläkar-
tjänsten anslagna löneförmåner, skall bifogas ansökningsen, har tillkommit
på den grund, att, oavsett den föreslagna underläkartjänstens behövlighet,
den tjänstårsberäkning, som skulle vara med befattningen förenad, icke bör,
enligt hittills vedertagen grundsats, medgivas, med mindre än att skälig av-
löning utfästes åt den blivande tjänstinnehavaren.

Vid den fortsatta behandlingen av detta kommittébetänkande framhöllo
visserligen ett par länsstyrelser och sjukhusdirektioner, att det vore onödigt
att underställa frågan om inrättande av underläkartjänster Kungl. Maj:ts
prövning, men någon ändring i förslaget skedde icke på denna punkt.

Förarbetena till det nuvarande stadgandet i sjukhuslagen innehålla icke
något uttalande i frågan.

Remitterat förslag. Såsom ett led i strävandena att från Kungl. Maj:ts
handläggning decentralisera därför lämpade mindre viktiga ärenden har

inom socialdepartementet utarbetats förslag till ändring av 13 § sjukhuslagen, vilket förslag jämte en promemoria utremitterats till medicinalstyrelsen. I promemorian lämnades till en början uppgift om antalet med Kungl. Maj:ts tillstånd under de senaste 5 åren inrättade underläkartjänster vid lasarett och sanatorier. Dessa voro

1931	11	1933	13	1935	14
1932	8	1934	14		

I promemorian anfördes vidare:

Underställningsförfarandets huvudsyfte — eller att den rätt till tjänstårsberäkning lika med civila läkare i statens tjänst, som medföljer läkarbefattning, icke bör knytas till annan tjänst än den, vid vilken skälig avlöning fästs — bör lika väl kunna bevakas av medicinalstyrelsen, som är den högsta tillsynsmyndigheten över ifrågavarande sjukhus, som av Kungl. Maj:t. Vid besluts fattande har också Kungl. Maj:t som regel följt den av medicinalstyrelsen i utlåtandet uttalade meningen. Även om antalet ärenden ej är stort, utgör det dock en vinst icke blott för de statliga myndigheterna utan ock i någon mån för landstingen och för städer, som ej deltaga i landsting, att handläggningen förenklas.

Det vid promemorian fogade lagförslaget¹ innebar den förändringen i gällande lag, att medgivande till underläkartjänsters inrättande skulle kunna lämnas icke blott såsom nu av Konungen utan ock, efter Konungens förordnande, av medicinalstyrelsen. Kungl. Maj:t skulle således enligt förslaget erhålla bemyndigande att överlämna beslutanderätten i förevarande ärenden till medicinalstyrelsen.

I avgivet yttrande har *medicinalstyrelsen* tillstyrkt bifall till förslaget. Styrelsen har tillika meddelat, att styrelsen berett Sveriges yngre läkares förening tillfälle att taga del av förslaget och yttra sig däröver men att något yttrande icke inkommit till styrelsen.

Departements-
chefen.

Såsom redan erinrats åsyftar förevarande förslag beredande av möjlighet för Kungl. Maj:t att å medicinalstyrelsen överflytta handläggningen av ärenden om medgivande att vid lasarett och sanatorier inrätta underläkartjänster. I olikhet mot vissa å senare tid inom socialdepartementet genomförda smärre decentralisationsåtgärder förutsätter realiserandet av detta förslag riksdagens medverkan. Då förslaget innebär möjlighet att vinna förenkling beträffande dessa ärendens handläggning jämte en viss arbetsbesparing och då någon erinran mot detsamma ej synes vara att framställa, tillstyrker jag förslagets framläggande för riksdagen. Tillräckliga skäl hava däremot icke synts mig föreligga att vidtaga motsvarande ändring i 10 § sjukhuslagen angående inrättande av lasarett- och sanatorieläkartjänster.

Föredraganden uppläser härefter ett inom socialdepartementet upprättat förslag till *lag angående ändrad lydelse av 13 § lagen den 22 juni 1928 (nr 302) om vissa av landsting eller kommun drivna sjukhus* samt hemställer, att förslaget måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

¹ Förslaget var av samma lydelse som det vid propositionen fogade förslaget.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställa behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifalla och förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Henry Rooth.
